

Wymagania edukacyjne z przedmiotu Plastyka

„Do dzieła!” wyd. Nowa Era wg nowej podstawy programowej

Wymagania edukacyjne sformułowane są w oparciu o podstawę programową oraz Program nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Do dzieła!” autorstwa Jadwigi Lukas, Krystyny Onak, Marty Ipczyńskiej i Natalii Mrozkowiak (NOWA ERA).

System oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe.

- przejawia szczególne zainteresowania sztukami plastycznymi (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz talent,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych plastycznych,
- wykonuje w sposób kompletny, estetyczny i zgodny z tematem oraz określonymi środkami plastycznymi wszelkie zadania, ćwiczenia i prace plastyczne, ponadto chętnie eksperymentuje z technikami plastycznymi,
- bierze udział w pozaszkolnych konkursach plastycznych i odnosi w nich sukcesy,
- analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły, aktywnie uczestniczy w jej życiu kulturalnym i regionu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych,
- bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy,
- stosuje z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne,
- sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań),

- analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat,
- uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i w niepełnym zakresie ponadpodstawowe

- potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności,
- zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy,
- właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy,
- wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach,
- świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne, odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami oraz wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.
- aktywnie uczestniczy w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych),

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe

- w stopniu średnim opanował materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym),
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- stara się utrzymać porządek w miejscu pracy, realizuje większość prac praktycznych (prace często są niestaranne i nieestetyczne),
- poprawnie posługuje się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe w niepełnym zakresie

- w stopniu minimalnym przyswoił podstawowe wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu plastyka,
- zgodne z tematem, ale nieestetycznie wykonuje prace,
- samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

Nie realizuje wymagań podstawowych

- mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych programem nauczania danej klasy,
- mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy, wykazuje ciągły brak zaangażowania i chęci do pracy, jest notorycznie nieprzygotowany do zajęć, świadomie lekceważy podstawowe obowiązki przedmiotowe i programowe,
- nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia - wkład pracy, zaangażowanie i wysiłek wkładany przez ucznia niezbędny do realizacji określonych zadań plastycznych i innych obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć,
- poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej i wiadomości z teorii plastyki,
- pozytywną postawę wobec przedmiotu - aktywne uczestnictwo w zajęciach,
- przygotowanie do zajęć - przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu,
- podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska - dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

METODY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z PRZEDMIOTU – PLASTYKA

OCENY WYSTAWIANE SĄ ZA:

- umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej – ćwiczenia, zadania, prace plastyczne wykonane za pomocą różnych technik i materiałów plastycznych
- wiadomości z zakresu:
  - znajomości wiedzy o środkach wyrazu plastycznego (zagadnienia i terminy plastyczne, np. kreska, faktura, barwa, kontrast, walor, światło, kształt, bryła)
  - wiedza o sztuce (znajomość najważniejszych epok i kierunków w sztuce, charakterystycznych twórców i dzieł na przestrzeni wieków)
- postawa w zakresie przedmiotu - zaangażowanie, aktywność na lekcjach, organizacja pracy,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

Ocena semestralna i końcoworoczna jest wyznacznikiem wiedzy, umiejętności i postaw ucznia w zakresie przedmiotu. Wynika z ocen cząstkowych zdobytych przez ucznia w danym semestrze.

Kryteria oceniania – co oceniamy

1. Prace plastyczne oceniane są wg ustalonych zasad podanych przed rozpoczęciem pracy. Prace ucznia oceniane są za:

- zgodność pracy z tematem, bogactwo treści, wartości formalne (poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, kolorystyka, zastosowane materiały, technika)

- trafność doboru środków artystycznego wyrazu,
- umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną,
- pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi,
- stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu,
- estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje),
- samodzielność wykonania pracy - każda aktywność twórcza jest oceniana pozytywnie,
- ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń wtedy, gdy nie wykonuje pracy, nie odda jej do oceny (jeżeli uczeń nie skończył pracy na zajęciach, to za zgodą nauczyciela może to zrobić w domu i oddać pracę na kolejnej lekcji; jeżeli z braku materiałów uczeń nie wykonuje pracy na lekcji, nauczyciel wyznacza mu zadanie podobne, a w domu musi wykonać pracę wykonywaną na zajęciach planowych).

2. Ocena aktywności na lekcji oraz za udział w plastycznych zajęciach pozalekcyjnych - za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli dodatkowo wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, otrzymuje ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym kole zainteresowań oraz za wysokie wyniki w konkursach, udział w wystawach plastycznych, należy podwyższyć uczniowi ocenę z plastyki o jeden stopień.

3. Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy brane są pod uwagę:

- estetyka ogólna, poprawność wykonania ćwiczeń
- systematyczność,
- uwaga - ocena za zeszyt, może, ale nie musi wpływać na końcową ocenę z plastyki;

DOSTOSOWANIE OCENIANIA Z PLASTYKI DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB

I MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
1. i 2. ABC sztuki	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>oryginal, kopia, falsyfikat, reprodukcja, plagiat, piractwo, własność intelektualna</i> - sposoby korzystania z dzieł sztuki: prawo autorskie, prawo cytatu, domena publiczna 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym się różni oryginalne dzieło sztuki od kopii i reprodukcji, - tłumaczy, czym jest falsyfikat, - wskazuje, w jaki sposób można korzystać z dzieł sztuki, - definiuje plagiat i piractwo, - tworzy album z własnymi pracami lub reprodukcjami dzieł sztuki. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czego dotyczy prawo autorskie, - tłumaczy, na czym polega prawo cytatu, - wyjaśnia zasady ochrony wizerunku, - przybliża znaczenie własności intelektualnej, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną wybranym dziełem sztuki.
3. i 4. Światłocień	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>światłocień, modelunek światłocieniowy</i> - funkcje światłocienia - sposoby ukazywania światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice - efekty światłocieniowe w sztuce nowoczesnej i najnowszej - operowanie światłem w fotografii i filmie - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem światłocienia 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest światłocień, - określa, jaka jest rola światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice, - wyjaśnia, w jaki sposób można ukazać światłocień w rysunku, malarstwie i grafice, - stosuje w swojej pracy światłocień, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest modelunek światłocieniowy, - wyjaśnia funkcję światła i cienia w sztuce nowoczesnej i najnowszej, - określa znaczenie światła w fotografii i filmie, - omawia reprodukcje dzieł sztuki pod kątem zastosowanego światłocienia, - opisuje wpływ światłocienia na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - stosuje światłocień w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez światłocień.
5. Zrób to sam – Miękki naszyjnik	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: barwy, kształtu, faktury, kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy ozdobę według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne barwy, kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
6. Perspektywa rzędowa i kulisowa	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>perspektywa, perspektywa rzędowa (pasowa), perspektywa kulisowa</i> - funkcje perspektywy w dziele plastycznym - perspektywa w malarstwie, rysunku i fotografii - plany w dziele sztuki - cechy charakterystyczne perspektywy rzędowej i kulisowej - zastosowanie perspektywy rzędowej w sztuce prehistorycznej - perspektywa pasowa w malarstwie egipskim - zastosowanie perspektywy kulisowej - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem perspektywy rzędowej i kulisowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest perspektywa, - tłumaczy, na czym polega stosowanie perspektywy, - wymienia cechy perspektywy rzędowej i kulisowej, - podaje przykłady układów kulisowych z najbliższego otoczenia, - wskazuje na reprodukcjach wybranych dzieł perspektywę rzędową i kulisową, - wykonuje pracę z zastosowaniem układu pasowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa rolę perspektywy w dziełach różnych dziedzin, - omawia, na czym polegają układy rzędowej i kulisowej, - wyjaśnia pochodzenie nazwy <i>perspektywa kulisowa</i>, - porównuje reprodukcje malowideł sztuki prehistorycznej i starożytnego Egiptu pod kątem zastosowanej perspektywy, - tłumaczy różnice między perspektywą rzędową a kulisową na przykładach reprodukcji wybranych dzieł, - twórczo stosuje perspektywę rzędową i kulisową w działaniach plastycznych, - wykonuje projekt dekoracji do szkolnego przedstawienia z wykorzystaniem perspektywy kulisowej.
7. i 8. Perspektywa zbieżna	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>perspektywa zbieżna (linearna), linia horyzontu, punkt zbiegu, skrót perspektywiczny</i> - rodzaje perspektywy zbieżnej: czołowa, żabia, z lotu ptaka, krawędziowa (ukośna) - cechy charakterystyczne perspektywy zbieżnej (linearnej) - zastosowanie perspektywy zbieżnej w rysunku i malarstwie - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem perspektywy zbieżnej 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje główne elementy perspektywy zbieżnej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy zbieżnej, - wymienia rodzaje perspektywy zbieżnej, - stosuje podstawowe zasady tworzenia perspektywy zbieżnej w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rodzaje perspektywy zbieżnej, - wyjaśnia rolę perspektywy zbieżnej w sztuce, - określa rodzaj perspektywy zbieżnej w wybranych reprodukcjach dzieł sztuki, - wskazuje związki pomiędzy zastosowanym rodzajem perspektywy a wyglądem przestrzeni w dziele - tłumaczy zasadę skrótu perspektywicznego, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, stosując perspektywę zbieżną odpowiednio do tematu i charakteru pracy.
9. Perspektywa powietrzna i barwna	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>perspektywa powietrzna, perspektywa barwna</i> - cechy charakterystyczne perspektywy powietrznej i barwnej - sposób wyrażania przestrzeni na płaszczyźnie za pomocą perspektywy 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje cechy perspektywy powietrznej i barwnej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy powietrznej i barwnej, - wymienia barwy, które tworzą pierwszy plan przedstawienia w perspektywie 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje w działaniach plastycznych wiedzę o złudzeniach wzrokowych i wzajemnym oddziaływaniu barw, - stosuje zasady tworzenia perspektywy powietrznej i barwnej.

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
	powietrznej i barwnej - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem perspektywy powietrznej i barwnej	barwnej oraz jego dalsze plany, - dopasowuje kolory pod względem ich temperatury, - tworzy pracę z zastosowaniem perspektywy powietrznej lub barwnej.	- poprawnie ocenia temperaturę poszczególnych barw względem innych, - analizuje wybrane dzieła sztuki malarskiej pod kątem zastosowanej perspektywy powietrznej i barwnej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, stosując perspektywę powietrzną lub barwną odpowiednio do tematu i charakteru pracy.
10. Zrób to sam – Mebel do przechowywania	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: kształtu, faktury, kompozycji	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
11. Perspektywa aksonometryczna i umowna	- terminy: <i>perspektywa aksonometryczna, perspektywa umowna</i> - cechy charakterystyczne perspektywy aksonometrycznej i umownej - sposób wyrażania przestrzeni na płaszczyźnie za pomocą perspektywy aksonometrycznej i umownej	- podaje cechy perspektywy aksonometrycznej i umownej, - wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy aksonometrycznej i umownej.	- wskazuje różnice między perspektywą aksonometryczną a zbieżną, - omawia cechy perspektywy aksonometrycznej i umownej na przykładzie wybranych reprodukcji, - ocenia nowoczesne eksperymenty z perspektywą na wybranych przykładach.
12. i 13. Rysunek	- terminy: <i>lawowanie, frotaż, karykatura, komiks</i> - rysunek jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - środki wyrazu plastycznego w rysunku - rola rysunku w sztuce - rodzaje rysunku: szkic, studium z natury, rysunek techniczny - analiza przykładowego dzieła rysunkowego - tworzenie pracy rysunkowej	- charakteryzuje rysunek jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia rysunkowe, - podaje rodzaje rysunku, - wskazuje elementy abecadła plastycznego wykorzystywane w rysunku, - rozpoznaje rysunki wśród dzieł innych dziedzin sztuki, - wykonuje rysunek z zastosowaniem	- omawia rodzaje i funkcje rysunku, - wskazuje różnice między szkicem a namalowanym na jego podstawie obrazem, - porównuje wybrane dzieła rysunku pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła rysunkowego, - świadomie i ekspresyjnie posługuje się

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
		wybranych środków wyrazu.	w rysunku linią, plamą walorową i światłocieniem, - właściwie dobiera narzędzia rysunkowe do zadanego tematu, - analizuje własny rysunek pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego.
14. Zrób to sam – Stroik na święta	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: barwy, kształtu, faktury, kompozycji	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne barwy, kształty, faktury i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
15. i 16. Malarstwo	- malarstwo jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - środki wyrazu plastycznego w malarstwie - rodzaje malarstwa (realizm, abstrakcja, techniki malarskie) - tematy w malarstwie (dzieła rodzajowe, historyczne, mitologiczne, religijne, pejzażowe, marynistyczne, batalistyczne, alegoryczne, symboliczne, fantastyczne, martwa natura, portret, akt) - analiza przykładowego dzieła malarskiego - tworzenie pracy malarskiej	- charakteryzuje malarstwo jako dziedzinę sztuki, - wymienia główne techniki malarskie, - odróżnia obraz realistyczny od dzieła abstrakcyjnego, - rozpoznaje na przykładowych reprodukcjach dzieł wybrane tematy malarstwa, - omawia wybrany rodzaj malarstwa, - stosuje różne narzędzia malarskie, - wykonuje pracę malarską o charakterze realistycznym.	- omawia środki wyrazu w malarstwie - wskazuje różnice między malarstwem dawnym a współczesnym, - wyjaśnia, czym się różni malarstwo realistyczne od abstrakcyjnego, - omawia tematy malarstwa na przykładach reprodukcji obrazów zamieszczonych w podręczniku, - porównuje dzieła reprezentujące różne rodzaje malarstwa pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła malarskiego, - stosuje różne techniki malarskie, kompozycje i zestawy barw w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę malarską o charakterze abstrakcyjnym.

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
17. Malarstwoimpresjonizmu i symbolizmu	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>impresjoniści, symboliści</i> - ramy czasowe impresjonizmu i symbolizmu - malarstwo impresjonizmu i symbolizmu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka impresjonizmu i symbolizmu w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje impresjonizm i symbolizm w czasie, - wymienia typowe cechy obrazówzaliczanych do impresjonizmu i symbolizmu, - podaje przykłady dzieł sztuki impresjonistycznej i symbolistycznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką impresjonizmu i symbolizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe impresjonizmu i symbolizmu, - rozpoznaje i omawia cechy dzieł sztuki impresjonizmu i symbolizmu, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką impresjonizmu i symbolizmu, twórczo interpretując temat.
18. Zrób to sam–Stolik na kółkach	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, barwy, kształtu, kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiotuzłtkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, barwy, kształty i kompozycje, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonaniepracy.
19. i 20. Grafika	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>matryca, liternictwo, cyfrowe projektowanie graficzne, znak plastyczny, logo, grafika 2D i 3D, grafika rastrowai wektorowa</i> - grafika jako dyscyplina sztuki– cechy charakterystyczne - narzędzia stosowane w grafice - środki wyrazu plastycznego w grafice - rola grafiki w sztuce - rodzaje grafiki – warsztatowai użytkowa - typy prac graficznych ze względu na tworzywo matrycy (drzeworyt, gipsoryt, miedzioryt, linoryt) - technikiwypukłe, wklęsłe i płaskie - różnorodność form grafiki użytkowej: plakat, grafika reklamowa, precyzyjna, książkowa, komputerowa 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje grafikę jako dziedzinęsztuki, - wymienia narzędzia stosowane w grafice, - podaje środki wyrazu plastycznego stosowane w grafice, - wskazuje dwa podstawowe rodzaje grafiki, - tłumaczy, czym jest matryca, - wyjaśnia różnicę między drukiem wypukłym a wklęsłym, - podaje przykłady grafiki użytkowej z najbliższego otoczenia, - określa, czym zajmują się grafika reklamowa i książkowa, - wykonuje prostą odbitkę w technice druku wypukłego, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia etapy pracy w technice druku wklęsłego i wypukłego, - podaje rodzaje grafiki ze względu na użytą matrycę, - opisuje rolę grafiki jako dziedziny sztuki, - wskazuje różnice między grafiką dawną a współczesną, - omawia funkcję znaku plastycznego w życiu codziennym, - wymienia cechy grafiki użytkowej i jej rodzaje, - porównuje przykłady grafiki warsztatowej iużytkowej, - opisuje dzieło grafiki warsztatowej i użytkowej na podstawie wybranej reprodukcji,

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
	<ul style="list-style-type: none"> - analiza przykładowych dzieł grafiki warsztatowej i użytkowej - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem technik graficznych 	<ul style="list-style-type: none"> - z pomocą nauczyciela wykonuje pracę graficzną z zastosowaniem odpowiednich programów komputerowych, - wykonuje projekt graficzny, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża własną opinię na temat analizowanych dzieł graficznych, - twórczo wykorzystuje w działaniach plastycznych technikę druku wklęsłego i wypukłego, - samodzielnie wykonuje pracę graficzną z wykorzystaniem odpowiednich programów komputerowych, - wykonuje projekt graficzny na zadany temat, twórczo interpretując zadanie.
21. i 22. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>relief</i> - rzeźba jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - narzędzia rzeźbiarskie - środki wyrazu plastycznego w rzeźbie - realizm i abstrakcja w rzeźbie - rodzaje rzeźby (posąg, popiersie, głowa, rzeźba pełna, płaskorzeźba, rzeźby architektoniczne, religijne, dekoracyjne, upamiętniające) - analiza przykładowego dzieła rzeźbiarskiego - tworzenie formy rzeźbiarskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rzeźbę jako dziedzinę sztuki, - wymienia materiały i narzędzia wykorzystywane w rzeźbiarstwie, - podaje rodzaje rzeźby, - wylicza przykłady rzeźb znajdujących się w najbliższej okolicy, - wyjaśnia termin <i>relief</i>, - przygotowuje płaskorzeźbę (medal), - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy różnych rodzajów rzeźb na podstawie wybranych przykładów, - tłumaczy, czym się różni rzeźba od płaskorzeźby, - charakteryzuje rzeźbę wolno stojącą na wybranym przykładzie z podręcznika, - omawia i porównuje rzeźby realistyczne i abstrakcyjne, - wskazuje różnice między rzeźbą dawną a współczesną, - wyraża własną opinię na temat analizowanej pracy rzeźbiarskiej, - wykonuje małą rzeźbę o złożonej formie i zróżnicowanej fakturze.
23. Zrób to sam – Gumowy pasek	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: kształtu, faktury 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy element ubioru według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne kształty i faktury, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
24. i 25. Architektura	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>urbanistyka, architektura krajobrazu, mała architektura, architektura wnętrz</i> - architektura jako dziedzina sztuki – cechy charakterystyczne - rola formy i funkcji w architekturze - śródkiwyrazu architektury - materiały stosowane w architekturze - zasady dobrej architektury oraz funkcjonalne i estetyczne planowanie przestrzeni - podział architektury pod względem funkcji na: mieszkaniową, reprezentacyjną, użyteczności publicznej, komunikacyjną, sakralną, przemysłową i obronną - analiza przykładowego dzieła architektury - tworzenie projektu budynku 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje architekturę jako dziedzinę sztuki, - wymienia rodzaje architektury ze względu na jej funkcje, - podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy, - wyjaśnia termin: <i>urbanistyka</i>, - określa funkcje oglądanej budowli, - z pomocą nauczyciela tworzy projekt budowli, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa formę i funkcję budowli na podstawie wskazanej reprodukcji, - porównuje znaczenie terminów: <i>architektura krajobrazu, mała architektura, architektura wnętrz</i>, - ocenia zaplanowanie przestrzeni w pobliżu swojego miejsca zamieszkania pod względem funkcjonalności i estetyki, - wskazuje różnice między architekturą dawną a współczesną, - analizuje związki między funkcją a formą obiektów architektonicznych, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła architektonicznego, - tworzy projekt budowli, - wykonuje pracę plastyczną według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując środki plastyczne.
26. Początki nowoczesnej architektury	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>architektura inżynierska, szkoła chicagowska</i> - ramy czasowe nowoczesnej architektury - nowoczesna architektura – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - nowoczesna architektura w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje w czasie początek nowoczesnej architektury, - wymienia typowe cechy nowoczesnej architektury, - podaje przykłady dzieł nowoczesnej architektury, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną nowoczesną architekturą. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe nowoczesnej architektury, - rozpoznaje budowle zaliczane do nowoczesnej architektury, - wymienia i omawia przykłady nowoczesnej architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną nowoczesną architekturą, twórczo interpretując temat.
27. Zrób to sam – Puf z tektury	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, barwy, kształtu, faktury 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy mebel według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, barwy, kształty i faktury, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów,

Numer i temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
			- dba o estetyczne i staranne wykonaniepracy.
28. i 29.Sztuka użytkowa	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>design, ergonomia,</i> - design jako dziedzina sztuki– cechy charakterystyczne - rola formy i funkcji w designie - środkiwyrazu sztukiużytkowej - różnice między rzemiosłem artystycznym a wzornictwem przemysłowym - etapytworzenia dziełsztuki użytkowej - analiza przykładowegodzieła sztuki użytkowej - tworzenie projektu przedmiotu codziennego użytku 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest sztukaużytkowa, - wyjaśnia terminy<i>design</i> i <i>ergonomia,</i> - wyliczaśrodkiwyrazu sztukiużytkowej, - określa, czym są wzornictwo przemysłowe i rzemiosło artystyczne, - omawia etapytworzenia dziełsztuki użytkowej, - wymienia przykłady wytworówsztuki użytkowejz codziennego życia, - z pomocą nauczyciela tworzy projekt przedmiotu codziennego użytku, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy związek między estetyką a funkcjonalnością przedmiotu, - analizuje i porównuje przedmioty pod kątem ich funkcjonalności i estetyki, - wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła sztuki użytkowej, - samodzielnie przygotowuje projekt przedmiotu z uwzględnieniem jego funkcjonalności i estetyki, - wykonuje pracę plastyczną według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne.
30.Secesyjne dzieła sztuki użytkowej	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>secesja</i> - ramy czasowe secesji - malarstwo, rzeźba, architektura secesji – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka secesyjna w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje styl secesyjny w czasie, - wymienia typowe cechy wytworów sztuki secesyjnej, - podaje przykłady dzieł sztuki secesyjnej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką secesji. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe secesji, - rozpoznaje wytwory sztuki secesyjnej, - wymienia i omawia przykłady wytworów sztuki secesyjnejz dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką secesyjną, twórczo interpretując temat.

Opracowanie: Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do podstawy programowej z 2017 r.: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak